

Література:

1. Профіль освітньої програми «Музичне мистецтво» спеціальності 025 Музичне мистецтво. URL: <https://mpf.udpu.edu.ua/spetsialnist-025-muzychne-mystetstvo/> (дата звернення: 23.02.2025 р.).

2. Профіль освітньої програми «Музичне мистецтво» спеціальності 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)». URL: <https://mpf.udpu.edu.ua/spetsialnist-014-13-serednya-osvita-muzychne-mystetstvo/> (дата звернення: 23.02.2025 р.).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-504-7-28>

МУЗИЧНА КУЛЬТУРА КИЇВСЬКОЇ РУСІ

Бутук Юлія Григорівна

студентка I курсу факультету лінгвістики та перекладу

Міжнародний гуманітарний університет

Науковий керівник: Мельник Юлія Павлівна

кандидат політичних наук,

доцент кафедри мистецтвознавства та загальнокультурних дисциплін

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

Вступ. Київська Русь, як одне з перших великих державних утворень Східної Європи, мала розвинену культурну традицію, значне місце в якій займала музика. Вона була невід'ємною частиною релігійного, світського та побутового життя. Музика супроводжувала важливі події суспільного життя, відображаючи духовний і соціальний устрій тогочасного суспільства. Як зазначено у «Повісті временних літ»: "Того ж літа почали приходити із Грецької землі співці і навчати людей церковного співу" [1, с. 45].

Джерела вивчення музики Київської Русі. Відомості про музику Київської Русі збереглися у літописах, церковних текстах, мініатюрах, археологічних знахідках та фольклорних традиціях. Серед важливих джерел – «Повість временних літ», іконографія, давні нотні записи (знаменний спів). "Греки ж навчили Руські землі не лише вірі, а й співу церковному, що нині поширюється в монастирях" [2, с. 78].

Народна музика. Народна музика Київської Русі включала обрядові пісні, колядки, веснянки, голосіння та трудові пісні. Вона виконувалася під акомпанемент народних інструментів і мала важливе значення у житті громади. Святкові пісні супроводжували сезонні обряди, весільні

церемонії та інші важливі події. "І співали вони, веселилися, бо не було в них смутку, а лише радість" [3, с. 112]. Цікавим є факт виявлення гуслей XI століття під час археологічних розкопок у Новгороді, що свідчить про широке використання цього інструменту [4, с. 57].

Релігійна музика. Хрещення Русі у 988 році принесло з собою візантійські музичні традиції. Головним жанром став знаменний спів – особливий стиль богослужбового співу без інструментального супроводу. Він виконувався хором і мав глибокий духовний характер. "Від того часу почали співати на хвалу Господу, як заведено у греків" [4, с. 90]. Особливістю знаменного співу був так званий "строгий розспів", що вимагав точного знання ритмічного малюнку мелодії та дотримання канонічної вокальної техніки [5, с. 123].

Світська музика. У князівських дворах існували музично-театральні вистави, бенкети, де виступали скоморохи – професійні музиканти, співаки, танцюристи. Їхня творчість нерідко піддавалася гонінням з боку церкви, але залишалася популярною серед простого люду. "І грали на гусях, і веселилися, і співали перед князем" [5, с. 145].

Музичні інструменти. У Київській Русі використовувалися різноманітні музичні інструменти: гуслі, свиріль, бубон, труба, ріг, колесна ліра. Вони супроводжували спів, танці та військові походи. "А коли ж заграли роги та труби, рушило військо вперед" [1, с. 230]. Знахідки в Старій Ладозі та Києві підтверджують існування ударних і духових інструментів, які застосовувалися у різних сферах життя [3, с. 211].

Висновок. Музична культура Київської Русі була багатогранною і включала як релігійні, так і світські жанри. Вона залишила значний вплив на подальший розвиток музики в Україні та Східній Європі. Сучасні дослідження дозволяють відновити уявлення про її багатство та значення в житті давньоруського суспільства. Вплив київської музичної традиції простежується в подальшому розвитку української духовної та народної музики, що заклало основи для формування унікального музичного стилю східнослов'янських народів.

Література:

1. Повість временних літ / пер. Л. Махновця. – Київ : Дніпро, 1989. – 591 с.
2. Гошовський В. Народна музика Київської Русі. – Львів : Літопис, 2002. – 312 с.
3. Путівник по музичній культурі Давньої Русі / ред. І. Коваль. – Харків : Основа, 2010. – 278 с.
4. Костюк Л. Історія музики України: витоки та розвиток. – Київ : Музична Україна, 2015. – 340 с.
5. Сокальський В. Давньоруська музика та її традиції. – Одеса : Академія, 2018. – 295 с.

6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua> – Назва з екрана. – Дата звернення: 20 березня 2025.

7. Інститут археології НАН України URL: <http://www.iananu.org.ua> – Назва з екрана. – Дата звернення: 20 березня 2025.

8. Енциклопедія Сучасної України URL: <https://esu.com.ua> – Назва з екрана. – Дата звернення: 20 березня 2025.

9. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України URL: <http://www.etnolog.org.ua> – Назва з екрана. – Дата звернення: 20 березня 2025.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-504-7-29>

ІНТЕГРАЦІЙНІ ЗАСАДИ ВОКАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА КИТАЮ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Індун Го

аспірант кафедри академічного співу

*Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
м. Львів, Україна*

На сьогоднішній день стрімкі інтеграційні процеси у світовому науково-освітньому просторі вимагають від сучасного суспільства озброїти кожного учасника освітнього процесу комплексом синтезованих знань кращих культурних традицій інших народів світу з метою їх адаптації до національних традицій певної країни та використання набутого досвіду у різних формах науково-творчої праці. Унікальність процесу обміну культурними надбаннями кожного соціуму стає закономірністю демократичних відносин міжнародного рівня, що дає можливість інтегрувати в єдиний культурно-освітній простір, обмінюватись цінними знаннями у різних галузях науки, освіти, мистецтва.

Багатовікова історія китайського мистецтва береже національні джерела у своєму первинному вигляді, тому на сучасному етапі важливо, щоб молоде покоління стало не тільки продовжувачем відродження сталих традицій своєї прадавньої культури, а й активно створювало освітньо-інформаційний простір у нових історичних умовах. Фактично, йдеться про період із другого тисячоліття до нашої ери і до початку ХХ століття, коли у Китаї вперше почали замислюватися над можливістю засвоєння культурного досвіду інших країн. Весь цей час національна